

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 150/2011), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Vlada Republike Hrvatske podupire suradnju s Europskom organizacijom za nuklearna istraživanja (CERN), koja se od 1991. godine odvija na temelju Ugovora o suradnji između Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) i Vlade Republike Hrvatske o budućem razvoju znanstvene i tehničke suradnje u istraživanju projekata CERN-a.

2. Zadužuje se Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta da, u suradnji s nadležnim tijelima, te zainteresiranim predstavnicima znanstvenih i obrazovnih institucija, pripremi prijedlog za pokretanje postupka za pristupanje Republike Hrvatske u pridruženo članstvo Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN), odnosno Europskog laboratorija za fiziku čestica.

Klasa:
Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

Zoran Milanović

OBRAZLOŽENJE

Europska organizacija za nuklearna istraživanja jedan je od vodećih istraživačkih centara u svijetu, čijim se kapacitetima u provedbi istraživanja koristi oko 800 znanstvenika iz 580 ustanova diljem svijeta. Taj najveći istraživački laboratorij na svijetu, koji je 1954. godine osnovalo Europsko vijeće za nuklearna istraživanja (Conseil Européen pour la Recherche Nucleaire) - CERN, nalazi se na francusko-švicarskoj granici, zapadno od Ženeve. U CERN-u je zaposleno oko 2 500 ljudi, a oko 8000 znanstvenika iz 580 institucija koristi se njegovim kapacitetima za svoja istraživanja. CERN-om upravlja 20 zemalja, članica Europske unije, jedna država (Rumunjska) je kandidat za članstvo, a tri države (Cipar, Izrael i Srbija) su pridružene članice. Od nedavno, članstvo je otvoreno za sve države svijeta i sada se pregovara s nekoliko država o pridruživanju CERN-u. CERN ima službene odnose s još 38 zemalja, među kojima je i Hrvatska kao-nečlanica s kojom CERN surađuje temeljem Ugovora o suradnji između Europske organizacije za nuklearna istraživanja (CERN) i Vlade Republike Hrvatske o budućem razvoju znanstvene i tehničke suradnje u istraživanju projekata CERN-a. iz 1991. godine.

Hrvatska je uspostavila odnose s CERN-om ubrzo nakon što je stekla neovisnost. U prvim godinama hrvatski fizičari s Instituta Ruđer Bošković radili su uglavnom u SPS programu teških iona, u NA49 eksperimentu i u pripremama za program ALICE (<http://aliweb.cern.ch/>). 1994. godine skupina znanstvenika sa Sveučilišta u Splitu priključila se CMS eksperimentu (<http://cms.web.cern.ch/cms/>), a zatim su se znanstveno-istraživačke skupine iz Instituta Ruđer Bošković, Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Splitu priključile ALICE i CMS eksperimentima, te programima OPERA (<http://opera-serv.web.cern.ch/opera-serv/index.html>) i CAST (<http://cast.web.cern.ch/CAST/>). U izgradnju CMS i ALICE eksperimenata sudjelovala je i hrvatska industrija, doprinoseći izgradnji dijela za oba detektora. Danas su u razne CERN-ove programe uključene vrlo snažne grupe znanstvenika s Instituta Ruđer Bošković, Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Splitu, a nedavno je interes za sudjelovanje pokazalo i Sveučilište u Rijeci. Navedene grupe znanstvenika također vrlo usko međusobno surađuju na raznim programima i projektima.

Hrvatska znanstvena zajednica vrlo je aktivna u suradnji s CERN-om te pri tome ima dobru podršku MZOS-a. Službeni pozitivan stav prema suradnji s CERN-om naglašen je posjetima CERN-u Ministra znanosti, obrazovanja i športa u rujnu 2003. godine i Predsjednika Republike Hrvatske u prosincu 2003. godine.

MZOS izdvaja iz proračuna godišnje sve veća sredstva za suradnju s CERN-om i podupire s preko milijuna kuna godišnje sudjelovanje u raznim CERN-ovim programima, podupire sve brojnije radne posjete znanstvenika CERN-u te stipendira izvrsne studente iz Hrvatske koji redovno postižu vrlo visoke rezultate u radu Ljetne škole CERN-a.

U proteklih 15 godina, u okviru ovih aktivnosti, znanstvenici iz Hrvatske objavili su u suradnji sa svojim kolegama više od 300 znanstvenih radova, izradili 10 doktorskih i magistarskih radova, održali preko 150 stručnih i znanstveno-popularnih predavanja i osigurali Končaru i Mikrotrendu ugovore za isporuku opreme za ugradnju u detektore CMS i ALICE. Ministarstvo je sufinanciralo radove Končara na projektu CMS, a Končar je za kvalitetno obavljen posao primio od CERN-a nagradu za kvalitetu (The CMS Gold Award of the Year 2006). Ministarstvo na godišnjoj razini financira posjet studenata završne godine Prirodoslovno-matematičkog fakulteta iz Splita i Zagreba CERN-u (25 studenata) te financira 4 putne stipendije za sudjelovanje u Ljetnoj školi CERN-a.

Prvi korak prema punopravnom članstvu u CERN-u je status pridruženog člana. Članarina u CERN-u u svojstvu pridruženog člana iznosila bi 1.000.000 CHF godišnje, što prema sadašnjem tečaju iznosi oko 6.200.000 kuna godišnje.